

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 kruno timske pristojbine ter od vsake petiti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Narodna za leto 6 krun, za pol leta 4 krun, za četrt leta 2 krun; ista naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

Narodne misli ob novem letu.

Vsi sloji našega naroda morajo spoznati, da je v boju za obstanek celega naroda treba neizprosne in neustrašne borbe proti veliki krivici, katero nam delajo Nemci. To ni osebni boj, to je boj proti pohlepnosti tujcev, ki nam ne privoščijo niti življenja, niti iste pravice življenja. Edino s tega stališča je ta boj pravičen, in ker je tako jasno, da je pravičen — se mora tu žrtvovati meščan in kmet. Vsak kdor ima v sebi čustvo ponosa, bo tudi pri najmanjši priliki branil čast svojega materinega jezika. Kdor ostaja v tem oziru vedno dosleden — več koristi, kakor morebiti sam misli.

„O tej naši narodni zahtevi naj se molči, ker bi to utegnilo stvari škodovati,“ smo čitali v časopisih. Dobro je, če se tuintam tudi molči — če tudi o pravični zahtevi, ali tak migljaj bodi privatnim potom poslan uredništvu in ne javno. Drugače pa kolikor mogoče v javnost s svojimi pravičnimi narodnimi zahtevami!!

Sploh pa naj bi se pri nas stvari malo drugače presojale. — Če ima dobro delo svoje pogoške, bodi naša pohvala vendarle večja od graje! Popolnega sploh nič ni pod solncem! — Smešiti pa delo, katero se je začelo z dobro voljo, je naravnost — pregrešno.

Ni prav, če se o naši „Jugoslovanski zvezi“ v slovenskih listih piše, da je brezpomembna, ker potem tudi naše narodnostne zahteve veliko težje zastopa. In glede teh vsaj mi sami ne smemo delati ovir — to ni objektivno, zato narodu škodljivo.

Vsak slovenski list naj brani vedno na prvem mestu narodne pravice, vse drugo naj pride pozneje na vrsto!

Mi krvavo potrebujemo narodno obrambno društvo!

S čim bi se slovenski narod najbolj ojačil? S tem, da bi ves narod v celoti stalno spojila močna narodna vez. Jezik ne zadostuje. — Čehi jo imajo, in predlanskim so jo dobili tudi Poljaki. Oni imajo „Sokola“ — in sicer drugačnega kakor mi. Češki „Sokol“ ima 24 žup, katere so razdeljene v ednote. Župe se raztezajo po celi Češki, Moravski in Šleski. Župa toraj obsega omejen del češkonarodnega ozemlja. Ker pa je češki „Sokol“ čisto narodna zveza, čuva tudi vsaka župa nad svojim ozemljem in svoje češke narodnostjo, kakor sokol nad svojimi mladiči; in kadar so „Sokoli“ — najboljši stebri češke narodnosti aploh — utrjeni od boja, shajajo se v svojem gujzdu, matuški Pragi, kjer jih obdružuje s solzami navdušenja v očeh celi češki narod. — Tu je oni neusahljivi vir neizogibno potrebne narodne idealnosti, brez katere narod ne more živeti. — S preustrojitvijo slovenskega „Sokola“ moremo in moramo tudi mi dobiti tako vsestransko, močno narodno vez. Kar je Čehom matuška Praga, to naj bi bila nam Slovencem naša bela Ljubljana. Ljubljana nam bodi naše narodno središče tudi v tem oziru, in potem bomo dosegli ono, kar smo dosedaj tako bridko pogrešali — narodno centralizacijo, iz katere se ščasoma porodi — avtonomna Slovenija. Toda zato je treba samozvesti in ne one recimo udanosti v božjo voljo: ako že mora biti, naj pa bo. Ne, geslo naj nam bo: „Naprej! Proč z malodušnostjo! Pogum velja!“ — Posnemajmo z vso resnostjo češke Nemce. — Če bi naši poslanci skupno neprenehoma in neprenehoma z vsemi svojimi močmi tako stregli za svojim ciljem, kakor to vidimo pri Nemcih, potem bi bilo naravnost čudno — če ne bi videli tudi uresničene naše želje po končnem zedinjenju vsega Slovenstva.

In koliko pomočkov imamo še zato! Zveza slov. posojilnic je najvažnejši korak k temu cilju.

Zveza slovenskih pevskih društev v Ljubljani je tudi jako velikega pomena za dosego tega našega prepotrebnega amotra.

Ali žalibog, da smo mi Slovenci kakor otroci, ki kriče, če se kaka nesreča zgodi — ti si kriv, ne, ti si kriv itd. — Pa naj že bo to, samo da bi le tudi nesrečo popravili! Če se gre za narodni obstoj, mora vendar vse drugo nehati. Kaj bo, če tega ne spoznamo ob pravem času? Kranjski, od tujcev v naš narod zasejani prepričanje gotovo deluje v narodno našo pogubo. Kdo ga podpihuje? — Nemški časopisi! Žalibog, da so tudi tje imeli mnogokrat priliko smejeti se nad našo lahkoverno naivnostjo! Kdor pravi, da skupno narodno delovanje ni mogoče, ta je izdajica! Če se hoče, je vse mogoče; in tukaj se mora hoteti! In to misel je treba v narodu oživeti.

Potujčevati se ne damo.

Če ima vsak Slovenec brez izjeme trdno voljo ostati Slovenec, mora tudi ves slovenski narod ostati — slovenski narod!

Kaj je s slovenskim vseučiliščem?

II.

Zadnjič smo pokazali, s kakšno lahkočo so dosegli jugoslovanski pravdoslovci, da sta se na graškem vseučilišču ustanovili stolici slovenskega predavanja o kazenskem in občnem državljanskem pravu. S tem je bil položen takorekoč temelj slovenskemu vseučilišču, da ni nastopila kmalu osovoda reakcija in narodna odrevenelost.

Vlada se je seveda smejala v pest, da se je tako lahkim potom odkrivala Slovenec in njihovih kulturnih težnjah morda za vselej, a pri vsem tem je še navidezno spolnila v ustavi zjamčeno enakopravnost. Če bi kdaj prišli Slovenci z enako prošnjo, skomiznila bo zaničljivo,

LISTEK.

Grozna zimska noč.

Slika iz severozapadne Amerike.

Spisal F. J. Pajeken, poslovenil Pohorski.

(Konec.)

„Goodevening, gentlemen!“ (Dober večer gospoda!) zaslišal se je glas za nami, in čez prag je priropotal na pol gosposki človek.

„Bogu hvala, da sem pod streho!“ je šepetal, tresoč se od mraza. „Če tudi vas ne poznam, ljudje, vendar vas prosim prenočišča.“

Ne čakaje odgovora, sklonil se je brzo k ognjišču in grel si strple ude.

„Odkod prihajate?“ vprašam ga jaz začuden, ker nisem bil navajen tujcev. Po cela dva meseca sta minila, da ni prestopila ptuja noga praga moje kočice. In sedaj pa v tej zimi in še po noči.

„Še kak trenotek dajte mi nekaj toplote, potem vam vse rad povem“, odvrnil je ptujec, grejoč se ob ognju. „By Josy! še pet minut bi bil v tem mrazu, pa bi bil gotovo mrtev.“

Med občno zmešnjavo prej, je bila vendar še sreča, da je ostala polovica kave v loncu še

neprevrnjena na polici. To sem naglo pristavil k ognju, da se segreje. Enako sem storil s posodo, v kateri sem hranil vodo, ali je bila sedaj s samim ledom napolnjena. Nato sem hitel, da bi Charlesu ustavil kri, prinesel na rano snega in jo obvezal.

Ko povžije ptujec segreto kavo, čutil se je kmalu močnejšega.

„Celo svoje življenje ne pozabim teh par ur, ki sem jih ravno sedaj preživel“, rekel je z vzdihom. „Hvala vam, tisočera hvala! Brzo vam povem, kako sem hodil do tu sem. Srečno sem prešel prelaz Sionkon. Zatem sem se marljivo ogledoval po kaki hiši, da bi ondi prenočil. Upal sem, da naletim kje kakšno podstresje, ali bilo je vse zastoj.“

„To verjamem“, pritrdi Jim. „Od tod na okoli za štirideset milj daleč ni človeškega stanovanja.“

„Noč je nastajala“, nadaljuje tujec, „ali čim dalje, tembolj je jel slabeti moj konj v visokem snegu. Naposled so ga moči popolno zapustile. Radel je in ni ga bilo mogoče več postaviti na noge. Kaj sem hotel družega, nego pustiti ga nemili usodi, sicer bi še sam poleg njega zmrznil. Čutil sem že tudi jaz slabosti, ali neka misel mi je še vedno navdajala. „Naprej, naprej“, čutil

sem nek notranji glas. Silil sem po snegu dalje, da bi v naporu si že zmrzujoče ude ogrel. Naenkrat padem, pa ne morem več vstati. Sklonim se na kolena in povzdignem roke. Tako pričakujem konca.“

„Med tem zaslišim od daleč strel, — novo upanje me je navdalo. Napnem zadnje moči in grem navzgor, od koder se je slišal strel. Slaba mesečina je razsvetljevala le za silo kraj, da sem večkrat tudi padel. Slišal sem to čudno godbo celo pot, večkrat sem videl tudi zverine, kako so me obletovale in menda slutile, da gotovo padem nocoj kot žrtva v njih žrelo. Ta grozni konec je še bolj napenjal moje zadnje moči.“

„Kako dolgo sem tako kobilcal, sam prav ne vem, ali zdelo se mi je, da je bila večnost. Vedno sem opazoval, kje bi bilo kako stanišče ali kaj človeških sledij. V prav smrtnih občutkih sem že menil, da sem zgrešil smer, od koder sem slišal strel. Med tem ališim še en pok in to v bližini. Mesec je ravno posvetil in v tem trenutku opazim nekaj temnega pred seboj. To je bilo v resnici človeško stanovanje, — hvala Bogu! — upanje me ni varalo.“

„Prosim, dajte mi še skledico kave, to me postavi potem na noge!“

rekoč: saj ste že imeli slovenski stolici na graški in Kitajci popolno akademsko enakopravnost in tako in Kitajci popolno akademsko enakopravnost, univerzi, pa jih nista mogli zdržati. Gotovo je vendar, da bi tedaj narodni boritelji s tako navdušeno akademsko mladino ne bili le zgubili že ustanovljeni slovenski stolici, temuč priborili bi si bili ali lastno vseučilišče, ali tako zajedno z ostalimi Jugoslavlani oziroma z avstrijskimi vred sploh, če bi bili v svojih narčnih edini.

Ako kedaj, bilo je tedaj resnično, da Slovenci niso pravzaprav vedeli, kaj hočejo. Edni — in to večina tedanjih razumnikov — so zahtevali jugoslovansko vseučilišče v Zagrebu za Slovence, Hrvate in Srbe. Takaj so si mislili nekako središče med zahodno in izhodno kulturo, pri tem pa so povdarjali, da mora biti prva skrb novega vseučilišča „se posebno na široko še ne obdelano polje domovine ozirati“.

Idejo skupnega vseučilišča v Zagrebu so smatrali bolj idealno navdušenje za vzajemnost, kakor pa prevdarek na praktično potrebo. Preveč je še prevladovalo oboževanje ilirizma. Tačasni idealisti so vzklkali s Kolarjem: „Vzajemnost je prvi pogoj našega obstoja!“

Dočim pa so slovenski idealisti govorili: „Boljše je eno popolno vseučilišče, kakor njih več, pa slabih in zapuščenih“, zgubljali so Hrvatje vedno bolj upanje, da pridejo kedaj tem potom do svojega cilja. Njihovenau obupu pa je vendar priskočil na pomoč prvi njihov dobrotnik biskup Strossmayer. Hrvatje so na ta način dobili svoje vseučilišče toda s takimi statuti, da ga tostranskim Slovincem ni mogoče uspešno obiskovati.

Drugi Slovenci niso mogli pozabiti misli o „vseslovanski akademiji“, katero misel so sprožili na vseslovanskem shodu v Pragi l. 1848. Pri tej ustanovi naj bi imel vsak slovanski rod svoje zastopnike po razmerju prebivalstva, n. pr.: Slovaki 2, Moravci (?) 2, Rusini 2, Hrvatje 2, Slovenci 2, Čehi 4 in Poljaki 4, tedaj skupno 20 mož. Misel se je leta 1850 zopet močno oživila ter so se tudi že začeli po vseh slovenskih deželah nabirati prispevki. Lepa misel o vseslovanski kulturni vzajemnosti, ki pa se je zdela vladi opasna. Zaspala je.

Vseslovansko akademijo so si pač nekateri mislili le kot središče znanosti in umetnosti, kakršno imajo n. pr. Hrvatje v svoji jugoslovanski akademiji v Zagrebu, ne pa kot pravo vseučilišče.

Dočim so se Slovenci še vedno tolažili, da dosežejo eno ali drugo, streznili so se ostali Slovani ter delovali na to, da si pribori vsak sam zase, česar potrebuje. In dobili so svoja vseučilišča Hrvatje, Čehi, Poljaki in Rusini, le Slovenci smo ostali na cedilu. Medtem pa je tudi minila ona ugodna doba, ko so se vladne obljube izpolnjevale.

Slovenci smo ostali do zadnjega časa navezani edino na nemški vseučilišči v Gradcu in na Dunaju, kjer se smatra slovenski akademik manjvrednim. Dočim uživajo na teh zavodih Turki

„Ali kaj je bilo vzrok, da ste se v tako kruti zimi podali čez gore?“ vprašal sem jaz začuden.

„Služba moja, dragi gospod“, odvrne tujec. „Jaz sem uradnik združenih držav in ravno sedaj me je pot nagnala po opravih tod.“

Še le zdaj je opazil tujec mrtva volka na tleh. S čudenjem gledal je najprej na nju, zatem pa tudi nas.

„Glejte gospod, imate se čemu čuditi“, povdarja Charles, med tem ko sem mrtvaz s pomočjo Jim-a obvezoval roko. Edino tem zverinam imate zahvaliti svojo rešitev.“ Nato je povedal, kar smo prej doživeli. „Prvi strel pred kočo vam je pokazal smer, na katero stran vam je hoditi, a drugi strel v koči vas je dovedel k slovesnemu bivališču.“

„Tako je!“ odvrne tujec važno. „Moramo tu verovati v božjo previdnost. Ko sem dospel na pogorje, sem menil kreniti na desno, ali nekaj tajnega me je vleklo na levo. Brez tega bi gotovo ne našel vašega bivališča.“

„Božja previdnost vam je hotela rešiti življenje“, pritrdi Charles, „ali mene to veseli dvojno. Ni bil torej ta naš boj z volkovi zanimiv za nas, temuč tudi osodepolen za vaše življenje.“

se Slovence draži in preganja kot neljube pri-tepenca.

Hvalevredno je sicer, da so se zadnji čas začeli naši akademiki zatekati k češkemu vseučilišču v Prago, kjer jih Čehi bratsko sprejemajo in čislajo. Vendar tudi s tem ne more biti rešeno naše vprašanje o vseučilišču. V Prago zamore le oni naš abiturient, ki ima denar, a takšni so le redki v Slovincih. Večina je primorana slej ko prej zabajati v Gradec in na Dunaj, kjer je vsaj deloma skrbjeno za njihove podpore.

Zaničevanje in preganjanje pa, katero morajo prenašati naši visokošolci na teh dveh nemških zavodih, odmeva neprestano na naša srca, da ne pozabimo, za kar se imamo še vedno boriti.

Celjske in štajarske novice.

(Za „Dijaški dom“ v Celju) nabral je gosp. Fran Vrečko, nadučitelj okolice Slov. gradec ter uposlal ta znesek v imenu „Slovenjegraškega učiteljskega društva“ 10 K. Hvala lepa!

(Celjski vodovod) zopet mirno počiva. Pred letom dni govorilo in komisijoniralo se je, kakor da je vse gotovo, sedaj pa mesto dobre pitne vode zopet uživamo gnojnico v raznih oblikah. Ali res ni oblasti, da bi s krepko roko posegla v to zadevo in vendar enkrat ukazala mestni upravi, da izvrši to prepotrebno napravo.

(Učiteljsko zborovanje) za celjski okraj se je vršilo dne 6. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ v Celju.

(Sodnijska imenovanja in premeščenja.) Sodnikom je imenovan sodni pristav g. Franc Peterlin v Kranju za Kranjsko goro. Prestavljeni so sodni pristavi gg. Karol Kočvar iz Št. Lenarta v Maribor, dr. Viljem Stepischnegg iz Ormoža v Ptuj, dr. Valentin Plerin iz Kranjske gore v Ilirsko Bistrico in Jakob Antloga iz Mokronoga v Kranj. Za sodnega pristava v Mokronog pride g. Jurij Kozina, v Kranjsko goro pa g. Valentin Levičnik. Sodnimi pristavi so imenovani gg. avskultantje Roman Trstenjak in Ludovik Perša za delokrog graškega nadsodišča, dr. Ernest Weiss pa za Marenberg.

(Osebnosti.) G. Mihael Lešnik, c. kr. davkar v Šmarju pri Jelšah je premeščen v Maribor. Davkarjem v Šmarju pri Jelšah je imenovan g. Emil Orožen iz Knittelfelda.

(Učiteljske vesti.) Učiteljska mesta je popolniti v Slov. Bistrici, v Cirkovcah in v Polenškaku nižje Ptuj. Prošnjo je vložiti do 31. prosinca t. l. na dotične krajne šolske svete.

(„Narodna čitalnica na Vranskem“) je pri svojem izvanrednem občnem zboru dne 6. t. m. izvolila za l. 1903 sledeči odbor: Karol Schwentner, predsednik; Franc Schauer, podpredsednik; Ivan Kramar tajnik in blagajnik; Ivan Jakše, knjižničar; Josip Kladnik, Ivan Lavrič, Franc Oset, odborniki in Simon Oset, Alojzij pl. Schildenfeld, Luka Stober, odb. namestniki. Čitalnica je ud „Slov. Matice“ in družbe sv. Mohorja ter za sedaj naročena na: „Slov. Narod“, „Slovenca“, „Domovino“, „Südsteirische Presse“, „Ježa“, „Slov. Gospodarja“, „Zvon“, „Slovana“, „Dom in Svet“, „Fliegende“ in „Simplicissimus“.

(„Šaleška čitalnica v Šoštanju“) priredi v nedeljo, dne 11. t. m. v hotelu „Avstrija“ v veliki dvorani veselico s petjem, tamburanjem in predstavo gledališke igre: „Pol vina, pol vode“. Ker se vsi diletanti, pevci in tamburaši prav pridno vadijo, pričakuje se prav imenitna zabava pri žaru električne luči. Odbor čitalnice vabi torej na prav mnogobrojno udeležbo.

(Električno razsvetljavo v Šoštanju) so slovesno otvorili Šoštanjani na silvestrov večer. Nagovor je imel gospod deželni poslanec Ivan Vošnjak.

(Redni občni zbor bralnega društva pri Kapeli) je dne 25. januarja po večernicah po navadnem sporedu.

(Pek Ornič pred sodiščem.) Dne 22. decembra 1902 vršila se je zopet obravnava v zadevi Orniča proti Kalchbergu v Ptuj in se je zopet preložila. Prihodnja obravnava se vrši pri drugem sodišču, ker je Kalchberg zato prosil z motivacijo, da ne zaupa ptujskim sodnikom, ker so zastopani v ptujskem občinskem zastopu

pod nekakim vplivom vseslovanskega in tako pod nekakim vplivom vseslovanskega. Stvar nam se bode mnogo interesantnej prinesla.

(Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju) ima dne 18. prosinca 1903 svoj redni občni zbor s petjem domačega pevskega zbora. Vse ude in g. podpornike kakor tudi vsakega novega uda vlijudno vabi odbor.

(Iz Ljutomer) se nam poroča, da ustanove tamonjski nadobudni mladeniči „Sokola“ prav po vzgledu „Celjskega Sokola“ in so poslali v ta namen v Celje g. Misjo, ki se bode izvežbal v sokolskih strokah, da bode potem v tem poučeval Ljutomerske mladeniče. Živela naprednost!

(Bralno društvo „Lipa“ pri Sv. Bolfanku blizu Središča) ima v nedeljo, dne 11. januarja t. l., ob 8. uri zjutraj v gostilni g. Galiča svoj redni občni zbor z nabiranjem udov in izvolitvijo odbornikov. Dragi domačini in tudi drugi prijatelji društva iz tujine ne ustrašite se truda, ampak prihitite na naš prijazen hrib polnoštevilno. Pokažite, da se pretaka po vaših žilah slovenska kri, ter da ste vredni sinovi in hčere majke Slovenije. Pridite brez razločka stanu, mladi in stari, in se vpišite v društvo. Udnina za celo leto samo eno krono. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Sv. Andraž v Slov. gor.) Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo dne 11. t. m. svoj občni zbor, pri katerem poje domači pevski zbor. Začetek ob 3. uri popoldne. Prosta zabava s petjem pri g. Tošu. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Ogenj v prodajalnici.) V prodajalnici trgovca J. Sossa v Mariboru je nastal ogenj, ki je napravil škode nad 20 000 K.

(Nova podružnica „Südmarke“) se je ustanovila v Razvanji pri Mariboru popolnoma na slovenskih tleh. Slovenci podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

(Zblaznel je) v Mariboru upokojeni nadučitelj g. Feliks Pirc.

(Z božičnih počitnic) vračajoči se dijaki so menda na spiefeldski postaji zapeli slovensko pesem. To hudodelstvo osvetljuje „mariborska caps“ na najpodlejši način, ko piše doslovno: „Im Blute begründete slavische Roheit und Unkultur mag mit einer noch so dicken Schichte deutschen Bildungsfirnisses überdeckt sein — jeden Augenblick kann die Gemeinheit der ehemaligen Leibeigenen der Avaren wieder zum Durchbruche gelangen!“ Radovedni smo, kaj bi storil državni pravdnik z nami, ako bi mi tako podlo in skrajno žaleče napadli dijake nemške narodnosti; ali Nemcem je vse dovoljeno, in naj se strinja z državnimi zakoni, ali ne, kajti le-ti so samo za nas, da nas pritiskajo, pravice takointako ni za nas. Nemci so nad zakonom in basta!

(Smrt na cesti.) V Obdachu na Gornjem Štajarskem so našli na cesti mrtvega 52 let starega drvarja Janeza Turmana iz Kranjske gore.

Zapisnik

zapisan pri seji skupne seje okrajnega zastopa ormoškega dne 29. decembra 1903. Navzoči: Načelnik dr. Omulec, udje: Petovar, Skrllec, Bohanec, Kuharič, Klemenčič, Zabasnik, Raul, Masten, Kolarič, Porekar, Šinko, Majcen, Dovečar, Muhič, Bauman, Švinger, Stanič, Miki Robič, Kautzhamer, dr. Delpin, Simonič.

Gosp. načelnik otvori zborovanje ob pol 11. uri predpoldne, konstatuje sklepčnost zbora in pozdravi navzočega vladnega zastopnika, okr. glavarja g. Ant. pl. Underraina, proseč ga za njegovo podporo v interesu okraja.

1. Zapisnik seje zadnjega občnega zbora se odobri.

2. Na prošnjo občine pušenske se potrdi sklep okr. odbora, da sme prodati obligacijo po 500 kron.

3. Gosp. načelnik poroča o okrajni cesti Vitan Sv. Bolfenk, katere I. sekcija se je letos izgradila; to poročilo se vzame na znanje.

4. O vravnavi Peanice poroča g. načelnik in okr. zastop potrdi sklep okr. odbora z dne 16. oktobra 1902 glaseč se, da ormoški okraj prevzame 10%, vseh stroškov za vravno Pea-

nice III. proga sekcija I—VIII po 22860 kron ter vzdrževalne stroške po 250 kron — v svojo plačilno obljubo, ter se zaveže poplačati ti vsoti v določbi dež. odbora z dne 30. novembra 1902 št. 46348 določenih obročih in sicer enoglasno.

5. O občinskih proračunih za 1903 poroča gosp. načelnik, in se dovoli naslednjim občinam pobiranje doklad in sicer enoglasno: občina Brebrovnik 50%, Cvetkovci 25%, Hardek 70%, Hermanec 40%, Hum 28%, Jastrevec 60%, Keg 99%, Lakonci 50%, Litmerk 50%, Mihalovci 25%, Obriž 30%, na užitnino 15%, Ormož 40%, na užitnino 20%, Podgorci 25%, Pušenci 55%, Runeč 40%, Samušani 50%, Šalovci 40%, Sardink 30%, Trgovič 47%, Velika Nedelja 40%, Trnovci 25%, Višanec 36%, Vitan 60%, Žerov, nica 50%, Sv. Miklavž 40%.

6. Za župne predstojnike v živinorejskem okraju Ormož-Ljutomer in sicer za ormoški okraj se sklep okraj. odbora z dne 27. decembra 1902 potrdi, vsled katerega se izvolijo nasledni župni predstojniki in sicer enoglasno:

I. Za okrožje Središče za načelnika Jak. Klemenčič, za namestnika Iv. Raušl.

II. Za okrožje Vodransko za načelnika Fran Zabovnik, za namestnika Fran Masten.

III. Za okrožje Brebrovnik za načelnika Jože Simonič, za namestnika Fran Vraz.

IV. Za okrožje Ormož za načelnika Alojzij Miki, za namestnika Jože Kral.

V. Za okrožje Sardink za načelnika Florjan Kuharič, za namestnika Jak. Majcen.

VI. Za okrožje Velika Nedelja za načelnika Peter Munda, za namestnika Fran Meško.

Po tem predlaga g. Miki, da naj ormoški okraj govedorejo povzdigne, ter v to svrhu nakupi več plemenskih bikov, pingavskega plemena. — Nakup se naj izvrši že leta 1903 in se okrajni odbor pooblasti za to do 2000 kron izdati. Ta predlog se enoglasno sprejme in se izvršitev tega sklepa ter drugi pogoji prepustijo okr. odboru.

7. Za pregledovalce okr. računov za leto 1902 se izvolijo enoglasno gg. Kočvar, Skrlac, Stanič.

8. Gospod načelnik poroča o okr. proračunu za leto 1903. Po tem proračunu bi znašali izdatki 50.317 K 70 vin., dohodki pa 18.514 K 36 vin., kar da primanjkljaja 31.803 K 34 vin., kateri se pokrije s 27% dokladami za okrajne potrebe in 7% pa za šolske potrebe. — Pobirale bi se tedaj v letu 1903 34% doklade in pobiranje teh doklad se enoglasno sklone in dovoli.

Okrajni zastop enoglasno sklone, da se ustanovita dve štipendiji za dva učiteljska pripravnika, ter določi za vsakega štipendijo po 300 K — ti dve štipendiji podelita se Rudolfu Orešniku in Jos. Karba. Če štipendista neupolno študirata, se jima štipendija odtegne. — Štipendista se imata zavezati, da bodeta skozi šest let po dovršenih študijah v tem okraju službovala, če tej zahtevi ne ugodita, morata štipendijo vrniti.

Končno se še sklone, da okrajni zastop ormoški prevzame v svoje plačilo prispevek k uravnavi Drave v Pušencih v smislu dopisa dravskega stav. vodstva v Ptuj z dne 27. avgusta 1902 št. 238 po 150 K.

Ker drugih predlogov ni, se gosp. načelnik zahvali g. okr. glavarju za njegovo navzočnost ter zaključí zborovanje ob pol 1 uri popoldne.

Makso Robič m. p.

Dr. J. Omulec m. p.

Druge slovenske novice.

(Kri zastrupil) si je v Ljubljani trgovec in hišni posestnik Anton Verhovec. Pri zbiranju civeb se je zbedel pred 14 dnevi v roko, na kar se mu je začelo gnajiti. Gnojno mesto na roki je prebodel z iglo in si pri tem zastrupil kri. Moral je v bolnišnico, kjer so mu roko prerezali, da mu je iztekla zastrupljena kri. Položaj je nevaren, ker se je bati, da se mu vsa kri zastrupi.

(V Ameriko) se je odpeljalo iz ljubljanskega kolodvora od 5. do 6. t. m. 160 oseb.

(Bolnišnico) mislijo zidati na Krškem. Občinski odbor je pooblastil v ta namen župana, da sme najeti za to posojila 30.000 kron ter storiti v ta namen potrebne korake.

(Samomor redarja.) V Trstu je skočil v morje bivši redar Peter Kočvar ter utonil. Zapustil je družino z nekaj otroci. Vzrok samomoru so slabe denarne razmere.

(Samomor vojaka.) Dne 1. t. m. se je ustrelil v Gorici prostak tamošnjega pešpolka Franc Ziegler. Nesrečnik je nastopil vojaško službo meseca oktobra.

(Ponarejanje denarja.) Na Reki so prijeli nekega Petelinkarja iz Rakeka, ki je izdajal ponarejene bankovce po 10 kron. Pri njem so našli še 39 falsifikatov.

(Samomor ženske.) Na Reki si je z brit vijo prerezala vrat soproga zastopnika južne železnice Stribiana.

Dopisi.

Iz Št. Pavla. Prišel je veseli čas princa Karnevala, katerega se posebno mladi svet veseli. V vsakem bolj živahnem kraju se prirejajo plesni venčki in veselice, da se ljudje, osobito mladina po svoje zabava. Tudi Št. Pavel noče v tem oziru zaostati. T. se je združil odbor trgovskih sotrudnikov, ki prirede v nedeljo 11. t. m. plesni venček v prostorih g. Vedenika p. d. pri Peku, kojega plesnega venčka čisti dobiček namenjen je v prid celjskemu „Dijaškemu domu“. Požrtovni odbor je porok, da bo našel vsak udeleženec česar pričakuje — da bodo prostori okusno nadičeni in da bo točna ter izborna postrežba.

Pri plesnih točkah igrala bode narodna godba. Z ozirom na blagi namen čistega dobička, vabljeni so vsi prijatelji plesa, da se našega trgovskega plesnega venčka v obilnem številu udeležijo. Vsak bo našel dovolj zabave bodisi star ali mlad. Mladi pari našli je bodo osobito pri poskočnih in pete šegetajočih valčkih, polkah in drugih plesih, stareji pa pri kapljici dobrega vinca ter ob prizoru vrtečih se parov, spominjajoč se nekdanjih svojih mladih let, ko niso bili nič manje, če ne celo bolj poskončni.

Vabila jela so se že razpošiljati. Če bi utegnil biti kak ljubitelj plesa prezrt, blagovoli se oglasiti pri g. Rudolfu Pevecu v Št. Pavlu. Na veselo svidenje tedaj 11 t. m. v Št. Pavlu!

Iz Ljubljane. (Za družbo svetega Cirila in Metoda.) Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici, 7. avgusta 1902 smo vam Slovencem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj vam svojega ugodnega stanja prikrivati nismo v stanu. Celo dosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minoli štirje meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato porabimo le prežgodaj vsote, kojih nam donajajo razni vaši sestanki ali razne naše nabirateljice in nabiratelji med narodom. — Veselje, da bi nam bile nesle, nad mero, pa tudi splah ni bilo to dolgo dobo skoraj nikakih. — Le samo naša šolska mladež se je bila dvignila tekom svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid tuintam po slovenski zemlji donajajoč nam tem potom mesto vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostimi izobrazuje neverjetnim načinom — Vam je odrasčenejšim s to svojo domorodno vmeno prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo prav pravo luč-predsvetilko.

Zato nam gre ta prilično resnoben glas preko slovenskega naroda povdarjajoč to vtemeljeno resnico: da smo se začeli bati za družbo.

Vi pa, Slovenci, ob taki naši bojazni — kakor vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to vaš prav; a mi dobivamo danes in bomo za vso prihodnost družih nazorov — to naš prav!

Ko smo vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite od slej č. dame in gospodje, deklata in mladeniči drug drugega, družbinemu domu darov nabirajoč in shodov — takih ali takih — prirejajoč.

V Čehih ga ni niti sestanka niti sestanka, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo sv. Cirila in Metoda, t. j. za „Osrednjo Matico“. Češki narod drži „Osrednjo Matico“ po koncu. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem tudi

nihče ne nadleguje. Novčič zadestuje, ki ga posameznik daruje. Dober novčič, če ni forinta. Tudi iz novčičev postanejo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — in taka je pri Slovencih izjema. Da bi vsak Mohorjan daroval v nas le samo novčič, kaki nam dohodki! Nam eden novčič v prid — vam pa, koliko vam jih gre dan za dnem v dim — morda v neprid.

Vsak vaš praznik naj bi vam bil družbin praznik; vsak vaš sestanek ob enem družbin sestanek; vsaka veselica družbina veselica. Veselim iz žalostnim prilikam oblažilo naj bi vam bil tak vaš naši družbi namenjeni dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamna palača.

Mi ne prosimo zastoj; a tudi delati ne bi radi — oprostite nam odkritosrčnim — tudi delati ne bi radi zastoj.

Poglejte v naše šole — vabimo vas — in videli boste, kako se v njih uči. Vabimo vas, posebno č. dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Trzin, na Goriško — povsod tja, kamor sega vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrovitosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekmovalja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznani dobrem slovenskem učitelstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekatero merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. — A pridite vsi!

Družba je storila do danes veliko; dozdeva se nam, da več, kot je kdo mogel od nas pričakovati. Stori naj pa zanjo tudi vsak malo. Iz tega pomnoženega vašega malega bode — naša novo veliko.

Družbine podružnice, ki spite in spite časih vprk ponavljanim vodstvenim opominom — ve, ki spite prav dostikrat sredi med darežljivim in imovitim ter narodno zavednim našim ljudstvom vam pa, če se ne ganete koj, ne zapiše prihodnja slovenska zgodovina laskave sodbe.

Opravičevati se utegnate: Strankarski boj! Kaj, strankarski boj? Ne žive li udje vodstvenega odbora tudi sredi med bojujočimi se brati? In morda so stali vsaj nekateri od njih že na kočljivih postojankah, nego med vami. A svojemu narodu v ljubo niso poznali niti v najhujših letih ne ene stranke. Poznali so le eden celokupen, vseslovenski narod. Od družbinega pričetka do danes so vstrajali. Bliža se že druga desetica let. Če ti morejo in če so ti mogli, kako da bi vi ne mogli v tem osodopolnem slovenskem boju? Če se, Slovenci, ne odzovete temu našemu pozivu, uverili ste nas, da ste s tem tudi družbinemu vodstvu namignili, kaj mu storiti.

V nas Slovencih se je zidalo veliko — a tudi podrlo že veliko. — Saj nas umete.

Govorili smo vam s temi besedami dosti jasno. Kadar bo prepozno, rojaki — to gledamo v naprej — potem bodo mnogi o vas govorili veliko; govorili morda preveč. A tiste besede bodo, žal, brezvspešne. — Mi vam govorimo danes, ko je še čas — a tistokrat bomo znali molčati.

Ko smo končevali pričujoče, došla nam je nad vse žala listina. — Resnobi, nam preresnobi odlok sl. deželnega odbora vojvodine kranjske je to izza 6. decembra 1902; št. 13.273.

Odgovor je ta odlok naši prošnji za običajno tamošnjo letno podporo 1000 gld. Lani smo zanjo prosili 6. novembra s svojim 5141tim službenim aktom. Vsak trenotek smo pričakovali prepotrebne nam vsote 1000 gld. Kakor sicer, mislili smo, da nam tudi ta dojde brez težav.

A v svojo vednost sprejmite iz navedenega odloka besede: „da ne pripada podpora, ki jo je dobivala družba sv. Cirila in Metoda tistim stroškom, kateri so proračunjeni pri redni potrebskosti deželnega gospodarstva.“ In: „Deželni odbor ne more ukreniti izplačila nobene take podpore brez naročila deželnega zbora... Samo ob sebi pa se umeje, da bo deželni odbor priporočal deželnemu zboru podelitev vsaj dotedanje letne podpore... Detela.“ To deželni odbor.

Da je bil ta odlok družbi v sedanjih ji zelo kočljivih razmerah kakor uničujoča strela z jas

nega — razvidno bo vsakemu vas, ko vam v roke pride pričujoče poročilo.

Nadomestite nam Slovenci — tako božično prošnjo pokladam s tem pismom do vaših mehkih src — nadomestite nam, zastoj pričakovani tisočak.

Narodno-gospodarske novice.

O združništvu in našem mlekarstvu.

(Spisal Adolf Ribnikar.)
(Konec.)

Iz navedenega lahko vsakdo poizkusi, da smo v zadnjih petih letih v tem združništvu skokoma napredovali. Sicer ni število samo me rodajno pri napredku, ampak treba bi bilo pred vsem izvedeti, koliko mlekarja je aktivnih in koliko pasivnih!

Predno še kaj o mlekarstvu govorimo, hočemo še reči nekaj stvarnega o tej stroki.

Menda je že vsakdo spoznal namen teh združenj, ki omogočajo skupno predelovanje in izkoriščanje kravjega mleka vseh združnikov. Zato morajo posamezniki skrbeti, da racionalno vzrejuje živino, da jo dobro krmijo in tedaj močno mleko v obilici pošiljajo v mlekarne, ker tako dobivajo sami mleko po ceni, pa je oddajo kot najboljšo kvaliteto po najvišji ceni. Zdruga omogočajo, da kmet lahko proda vedno in poljubno veliko množico mleka, obenem pa dajejo konsumentu priliko, da vsak čas lahko kupi dobro mleko in primeroma jako po ceni. Kake vrednosti je tudi pasterizovano mleko v zdravstvenem ozir ni treba povdarjati! A kaj je treba, da dosežejo zadruga največjo vrednost mleka? Zato so dobri statuti pred vsem potrebni. Paziti je treba osobito na gospodarski red, kakor tudi na red pri oddaji mleka.

Vsaka mlekarja mora stati na vsestranski racionalni podlagi, vodja mora biti skrben in stvarno popolnoma izobražen človek. Produkti se morajo prodajati po zdravi trgovski osnovi. Vestno in pazljivo je treba delati račune. Končno pa treba izkoriščati tudi mlečne ostanke.

Da se podjetje dobro osnuje je treba, kakor že rečeno, duševnega kapitala, treba podjetnega organizatorja, ki stvar oživi. Za osnutek mlekarne je potrebno jako pridno vsestransko pripravljeno delo, načrt za poslopje in pohištvo, proračun, pameten amortizacijski načrt, na podlagi prostega združenja izdelana zadruga pravila in nekoliko poštenja in nesebičnosti med združniki; zakaj mlekarstvo še le potem doseže svoj namen, če interesi ne gledajo le na dobiček, ki ga bodo vlekli, pač pa so pripravljeni za stvar sprejeti velik riziko.

Predaleč bi zašel, če bi hotel razkladati, kako se mlekarstvo najboljšo goji, ali kako nam donša največ dobička. Omenim naj le, da so za mlekarstvo najugodnejši taki kraji, ki leže v bližini velikih mest in ob dolgih komunikacijah, da se lahko sveže mleko razpečava. Take mlekarne delujejo najboljšo, ter se z relativno prav majhnim upravnim kapitalom organizira. Kaj lepo uspevajo take mlekarne n. pr. v Londonu, Berlinu, Lipskem, Dunaju in Gradcu. Ako pomislimo le nekoliko na Ljubljano, Trst, Gorico in Reko, kjer se dandanes razpečava i na škodo meščanov i na škodo kmetovalcev mleko še vedno nezadružno, si lahko predstavljamo, da bi se dalo v teh krajih, ki leže tudi popolnoma sredi slovenskih okolic in so tedaj hočeš ali nočeš, popolnoma vezana na našega kmeta, še veliko storiti z ozirom na procvit mlekarstva.

Ako bi se naše mlekarne združile in pri dobile še ostale kmete za mlekarstvo, doseglo bi se veliko. Tedaj bi lahko bila odjemalca naših mlekar mornarica in lodydova družba. Mleko bi se še nadalje razpečevalo po teh mestih. Produkti, ki bi jih ne razpečali doma, bi lahko eksportirali. Poiskali bi pa lahko tudi najbolj oddaljene trge in ne bili bi odvisni na malo prekupčevanje. Mlekarstva zveza bi bila zato velikega pomena, ker bi se lažje poučila o tržnih razmerah.

Potom mlekarstva se da rešiti velik del našega naroda. Kmet, pravimo, se ne more več spraviti na svoje noge. Kako! Mesto, da bi imel za gospodarstvo večji upraven kapital, pa mu čisto gre trda, da mu vsled dolgov ne prodajo

še ležečega. Da se pa naš kmet ravno z mlekarstvom ne le izkoplje iz dolgov, pač pa še pridobi lep upraven kapital — in to menda na ta način najhitreje — to nam potrjujejo mlekarstva zadruga v večih krajih. Omenim samo Logatec, ki odpošlje vsak dan okoli 2000 l. mleka proti Trstu in Reki. Ljudstvo si je ravno s to naredbo vidno opomoglo. Danes zna tamkaj vsakdo ceniti travnike in senožeti. Pred petimi leti si jo lahko kupil za 1000 K, danes je vredna čez 2000 K, a na prodaj ni za nobeno ceno. Vidiš pa tudi lepe senožeti tam, kjer so bile še pred kratkim zapuščene gmajne in pašniki. Da se je ljudstvo opomoglo, je najlepši dokaz to, da vidiš malone vsako drugo hišico obnovljeno in da je bilo v kratkem času z opeko prekritih kar naj več slamnatih streh.

Mlekarstvo pa ne donša samo novcev, ampak vzbuja našega kmeta k delu in štedljivosti in ga odvrača od pijančevanja, lenobe in zapravljanja. In v tem se obično izpremeni gospodarstvo, da se delež lenobe in pohajkovanja zmanjša in delež pridnega dela zrase.

Živinoreja v zvezi z mlekarstvom je velikanski vir za zboljšanje narodnega blagostanja! Posesti malih in srednjih kmetov so premajhne, da bi lahko živeli od žita, ki ga pridelajo. Klimatične in zemeljske razmere pa vendar dopuščajo, da raste trava skoraj povsod prav izorno. To pa je za tako kmetijsko gospodarstvo skoraj vse, kar je treba!

Politični pregled.

(Državni zbor) se snide po najnovejših poročilih dne 13. t. m. Prvo delo mu bo, da odobri novo sklenjeno nagodbo z Ogrsko. Drugo bo najbrž s § 14. uveljavljeni državni začasni proračun. Sicer bo pa imel toliko resnih opravkov, da bo treba malo drugače delati, kakor se je pred Božičem delalo, ko se je večina časa porabila za mladev prazne slame.

(Češko-nemška sprava) je stopila zopet v nov štadij. Novi pravni predlogi določajo na tančno razdelitev v 10 okrožij, pet čeških dve mešani in tri nemška. Deželno nadsodišče v Pragi se razdeli v češko in nemško sekcijo, za dvojezične vloge se odloči poseben senat. Okrožnih sodišč je pet čeških, pet nemških, mešano je deželno civilno, kazensko in trgovsko sodišče v Pragi in štiri okrožna sodišča. Okrajna sodišča se pomnože za 13 sodišč. Vseh skupaj bo 234 in sicer 133 čeških, sedem mešanih, 94 nemških. Čehi dobe sedem novih. Ustanovi se devet novih okr. glavarstev. Vseh bi bilo 104, in sicer 58 čeških, šest mešanih, 40 nemških. Na Moravskem bi bilo 77 okrajnih sodišč in sicer 42 čeških, 17 mešanih s češko, osem z nemško večino in 10 nemških. O nameščanju uradnikov velja pravilo, da naj se sicer nameščajo v okrajih, v katerih je njihov občevalni jezik uradni, ali poskrbi naj se za one, ki so zmožni obeh jezikov. — Radovedni smo, ali bodo ti predlogi sprejeti.

(Srbija.) Srbski minister zunanjih zadev Antonić, je odstopil. Kralj je na to poklical v Niš bivšega ministra zunanjih zadev Simeona Lozanića, katerega bo postavljal zopet ministrom. Antonić je odstopil vsled tega, ker je imel o balkanskem vprašanju druge nazore, kot ministrski predsednik Cincar Marković, kar se je pokazalo posebno pri obisku ruskega ministra grofa Lambsdorffa. Antonić dobi najbrž mesto poslanika v Bukarestu. Novoimenovani minister Lozanić je že bil dvakrat minister zunanjih zadev in dvakrat minister za gospodarstvo. Izstopil je iz kabineta, ker ni odobral znanega veleizdajkega procesa pokojnega kralja Milana. Lozanić je bil že tudi poslanik v Londonu. Po poklicu je visokošolski profesor in slovi kot izvrsten kemik.

(Nemški prestolonaslednik v Petrogradu.) Nemški prestolonaslednik odpotuje v kratkem v Petrograd na obisk carja. Iz tega se sklepa, da vlada med Rusijo in Nemčijo popolno sporazumljenje glede rusko balkanske politike.

(Nemčija.) Nemški vojni proračun izkazuje letos zopet povišane izdatke. Za tekoče leto so proračunjeni izdatki na 448.116.814 mark, za enkratni ordinarij 34.064.608 mark, za enkratni

izdatek ekstraordinarij 23.264.300 mark. Za ustanovitev vojaške tehnične šole za častnike v Berlinu se zahteva prvi obrok. Za mornarico se zahtevajo tekoči izdatki 93.396.370 mark, za ladje in oboroževanje pa enkratni znesek 10.461.000 mark. To so lepe zahteve za vojaštvo v Nemčiji!

(Francija.) Zadnje nedeljo vršile so se volitve v francoski senat. Od 96 senatorskih mest je pripadlo 7 konservativcem, 20 progresivcem, 15 republikancem, 26 radikalcem in 5 soc. demokratom. Potrebni so 23 oziroma 24 volitev. Vlada je pridobila 13 mandatov.

(Anglija in Turčija.) Anglija se je pritožila pri turški vladi, zakaj je dovolila ruskim ladjam prehod skozi Dardanele, češ, da je to proti londonskim, pariškim in berlinskim pogodbam. Anglija izjavlja, da si vsled tega pridržuje enako pravico uvoza v Črno morje za svoje ladje. Vsled izjav Anglije je Rusija precej ogorčena in pričakovati je kaj — znamenitega za sedanjo politiko.

(Španija) je izgubila te dni enega najstarejših evropskih politikov. Umrl je večletni minister in ministrski predsednik don Praxedes Mateo Sagasta v 74. letu svoje starosti. Sagasta je bil po poklicu tehnik in je prišel že leta 1854. v zbornico. L. 1856 in 1866 se je udeležil revolucije in je moral bežati na Francosko. Od l. 1870 bil je v raznih prejšnjih ministrski predsednik oz. minister. Zadnjič je zasedel ministrsko stolico 15. novembra leta 1902, pa le za 14 dni.

(Avstrija in Amerika.) Razmere med Avstrijo in Severno Ameriko, ki so bile za časa špansko-ameriške vojske dokaj hladne, so postale bolj prijazne. To dokazuje dejstvo, da se kmalu ustanovi v Washingtonu popolno avstrijsko posolništvo. To bode v Ameriki kaj dobro vplivalo z ozirom na veliko število avstro-ogrskih izseljencev.

(Vstaja v Maroku.) Kakor javljajo poročila, udalo se je že več vstaških rodov sultanu, in se vrača zopet mir v deželo.

(Venezuela.) V Venezueli vlada veliko pomanjkanje. Narodna banka je ustavila izplačevanje. Tudi vojaštvo ne dobiva več plače. Vstahi so blizu Puerto Cabello, tako, da je mesto od dveh strani obdano s sovražniki. Govori se, da hoče Castro odstopiti. Nemške čete so zasedle carinski urad v Puerto Cabello.

Razne stvari.

(Iz mladih dni vojnega ministra.) Novi avstrijski vojni minister vitez Pitreich je preživel svojo mladost v Ljubljani, kjer mu je bil oče svetnik pri apelacijskem sodišču. Družina je za hajala po leti na svoje posestvo zunaj mesta, kjer je nganjal dečko vsakovrstne razposajenosti, kakor sam pripoveduje. Pri nekem padcu si je izbil prednje zobe ter ostal brez njih. Drugokrat so ga v zadnjem hipu rešili, da ni utonil. Enkrat pa je zajahal precej divjega bika na paši, ki je drvil z njim okoli ter ga skušal otresti. Da se je to živali posrečilo, bi bilo zelo usodno za dečka. A ta se je tako čvrsto držal na njegovem hrbtu, da se je žival opehala ter je srečno ušel.

(Beda.) Grofica Karoly v Budimpešti je povabila brezdelne v svojo palačo, da jih pogosti. Pribitelo je tri tisoč ljudi. Pri vratih palače je nastala silna gneča. Mnogo žensk se je v gneči zgrudilo. Ljudje so preko njih drveli v palačo. Več oseb je bilo v gneči težko ranjenih in so jih morali prepeljati v bolnico. Ena ženska je v bolnici vsled velikih poškodb umrla.

(Vinski pridelki.) Glasom uradnih poročil je lanski (1902) vinski pridelek v glavni vinski deželi, v Franciji jako padel. Dočim so preteklo leto, t. j. 1901, pridelali približno 58.000.000 hl in leta 1900 celo 73.000.000 hl, je znašal letošnji vinski pridelek le 32.000.000 hl, in cena je 15—50 kron za 100 litrov. — Tudi v Italiji je letošnja vinska letina manjša od lanske. V Italiji se utegne to od leta do leta manjšati, kajti trtna uš se vedno bolj širi, a s prenavljanjem so počasni. V boljših letinah se pridelava v Italiji 25—30 milijonov hl; letos pa je ta pridelek padel za polovico. Ker se prideluje v Avstriji povprečno 5.000.000 hl vina na leto, se lahko iz teh števil posname, da se avstrijskim vinogradnikom ni bati konkurence, če bō vlada ščitila svoje državljane, kajti ta malenkostni avstrijski vinski pridelek se lahko razpeča v par mesecih. Bolj pride Ogrska v poštev, pa ogrska navadna vina v Avstriji niso posebno priljubljena, in desertna vina, ki jih Ogrska prideluje v prav obilni množini, se razpečavajo le v posebnih krajih in večjih mestih.

(Influenca se nenavadno širi) po Gornji Italiji in v Trstu. V Padovi je zbolelo okoli 20.000 oseb. Vsak dan jih pomrje nad 50 oseb. (Potres v Turkestanu) Strašne so žrtve, ki jih je zahteval tukaj potres. Več mest in trgov je uničenih. Samo v mestu Andžani je podrtih okoli 20.000 hiš in ubitih okoli 5000 duš. Ta potres je eden najhujših v ruski Aziji. Podrobnosti te nesreče so nepopolne.

XIII. izkaz za 'Dijaški dom' v Celju.

(Za 'Dijaški dom' v Celju) so nadalje vplačali prispevke: Vesela družba pri purmanovem večeru v gostilni Lukman na Vranskem 5 K 66 v; kalobski Mohorjani 1 K 20 v; breški rodoljubi 'Zrno do zrna' pogača, Kamen do kampa palača, 22 K; donesek tombole v Kostivnici na Štajarskem 2 K; g. dr. M. Ploj, c. kr. dv. svet. na Dunaju, 50 K; g. J. Smodej, c. kr. notar v Vel. Laščah, 5 K; sl. okr. zastop. v Brežicah 400 K; g. Iv. Walland, trgovski pomočnik v Sl. Bistrici, 3 K; slavno društvo 'Zvezda' na Dunaju drugo polovico ustanovnine 100 K; g. Bela Mikuš v Žalcu v veseli družbi pri g. Hodniku nabrano vsoto 6 K 84 v; veseli družbi pri g. Skofjavi 20 K; g. A. Bezenšek, profesor v Plovdivu prepusti honorar pri 'Ljubljanskem Zvonu' 16 K; g. Fran Lončar, tajnik posojilnice v Celju, 200 K; Gg. Jakše in Kramar na Vranskem, prebitek jubilejnega darila g. dr. Gradišnika na Vranskem, 34 K 60 v; Č. g. Vid Janžekovič, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ljutomeru, 3 K; g. Anton Klodič, Sabladoski v Trstu, 2 K; skupaj v tem izkazu 871 K 30 v; v prejšnjih izkazih izkazanih 24.951 K 46 v; vsega skupaj torej 25.822 K 76 v.

Očala

firme Goldstein v Ljubljani, najdene so bile v Hermanovi ulici. Kdor jih je izgubil, naj se oglasi v trgovini Dragotin Hribarja v Celju.

ZAHVALA.

Podpisana izrekam v svojem, kakor tudi v imenu svojih otrok najiskrenejšo zahvalo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, kateri so nas tolažili ob času bolezni mojega neznanega moža oziroma očeta.

Nadalje izrekam srčno zahvalo vsem, kateri so spremlili mojega rajnega moža k zadnjemu počitku; posebno darovalcem prekrasnih vencev, sl. občinskemu odboru in gg. tržanom, kateri so z njih prisotnostjo sprejeli poveljati. Srčna hvala tudi gg. pevcem za prekrasni žalostniki in č. gg. duhovnikom kakor sploh vsem, kateri so pripomogli zadnjo pot nam neznanega poveljati.

V Mozirju, dne 6. prosinca 1903.

(8) Ana Tratnik, žena.
Marija, Franc in Ivan, otroci.

Kot praktikant

želi vstopiti v kako

trgovino z mešanim oziroma tudi samo špecerijskim blagom mladenič 20 let star, ki služi sedaj v konzumni prodajalni. Vstopil bi najraje v kakem trgu na Spod. Štajarskem in blizu južne železnice. — Naslov pove iz prijaznosti upravištvo (15) 'Domovine' v Celju. 3-1

Komija (novinca)

(3) takoj sprejme 2-1

Jos. Vrečko, trgovec, Bizeljsko.
Ponudbe s plačilnimi zahtevami.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev sprejme trgovina DRAGOTIN HRIBAR v Celju.

Naprodaj

hiša z gostilno na lepem kraju v bližini farne cerkve v Trbovljah. Natančneje se izve v upravištvo 'Domovine' v Celju. (14) 3-1

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem s tem mesecem otvoril

tovarno za sodovico

in da isto izdelujem v sifonih ter z

limonado in malinovcem

Priporočam se cenjenim gostilničarjem v mestu in na deželi ter spoštovanemu občinstvu za obilni obisk.

Postrežba točna in cena.

Z velespoštovanjem

JAKOB OMLADIČ, Celje.

(183) **SALAME** 15-14

ograke gl. 1'70, domače iz šunka gl. 1'20, domače gl. 1, dunajske 80 kr.

Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in gl. 1'10, suho meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago JANKO EV. SIRC v Kranju.

Trgovina

z mešanim blagom

v trgu brez konkurence, priljubljena božja pot na Štajarskem, se radi bolehavosti s posestvom ali brez posestva takoj proda.

Pojasnila daje IVAN KOLETNIK-ova naslednica na Črni gori pri Ptuj. (1) 3-3

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Odlikovan s kolajno na pariški razstavi (408) leta 1900. 6-6

Vse vrste tamburic

priporoča trdka

J. STJEPUSIN

v Sisku

na Hrvaškem.

Ilustrovani ceniki se pošiljajo na zahtevo franco.

Odlikovan s kolajno na budapeštanski razstavi leta 1896.

Vizitnice

priporoča tiskarna Dragotin Hribarja v Celju.

Stroji za prirejanje živinske krme

Stroji za rezanje piče s patentnim kolobarjem, ki se jako lahko goni ter prihrani 40%, moči, reznice za repo in krompir, mlinci za drobljenje, stroji za parjenje živinske piče, prenosljive stedišne kotlene peči z emajliranim ali z neemajliranim vložnim kotlom, stoječe ali vozeče, za kuhanje in parjenje živinske krme, krompirja, za mnogo-vrstne, kmetijske in gospodarske potrebe itd., nadalje robkalnice za turšico, čistilne mlince za žito, trijere-stroje za izbiranje, stikalnice za seno in slamo, z ročno gonjo stoječe in vozeče.

Mlatilnice, gopje, jeklene pluge, valjarje, brane

Najboljše sejalne stroje 'AGRIKOLA' (sistem s potiskanjem kolesa) brez zmenjevalnih koles za vsako seme, za gorate in dolinske kraje.

Samotvorne, patentirane brigalnice za uničevanje sadnih škodljivcev in peronospor, izdelujejo in razpošiljajo pod jamstvom v najnovejši, priznani najboljši konstrukciji.

Th. Mayfarth & Co.

c. kr. izključno priv. tovarne kmetijskih strojev, li-varen in parnih fušin.

Dunaj, II., Taborstrasse št. 71.

Odlikovane z nad 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinjami.

Ilustrovani katalogi zastoj. — Isčijo se zastopniki in prekupci. (424) 10-10

Dopisovanje tudi v slovenskem jeziku.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, zrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode, tehnične, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

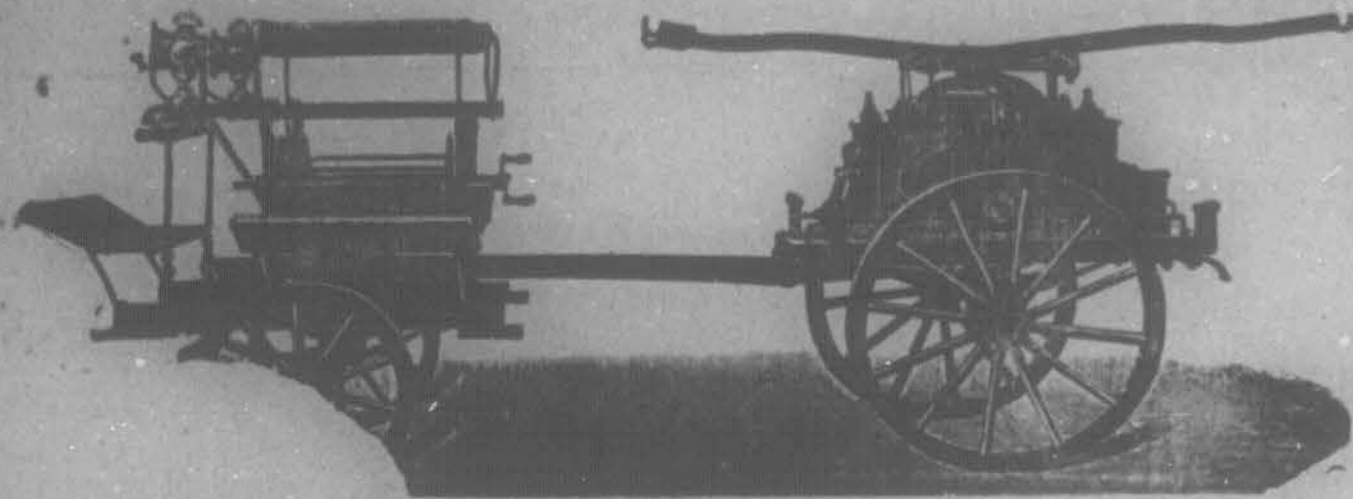
Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, kmetijskih strojev, I. moravska mehanična tiskalnica
cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Čechu pri Prostjevu in Smihov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9

priporoča slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom
brizgalnice vsake vrste, s patentom proti smralini in s priredbo,
da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v
teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašenega strojevođe; dalje
vse drugo gasilno orodje, čelade, paze, sekirice itd., kmetijske
orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna, elegantna in
cena. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

(645) 50-19

**Železnato
vino**

**LEKARJA
Piccoli-ja
v Ljubljani.**
Dobiva se v lekarnah

**krepča
malokrvne,
nervozne in
slabotne osebe**

Edina zaloga na Kranjskem
LEKARNA PICCOLI
pri „Angelju“

Ljubljana, Dunajska cesta.

Poliliterska steklenica velja 2 K.

Zunanja naročila izvršuje lekarnar **Gabriel Piccoli**
v Ljubljani točno, ako se mu pošlje znesek ali po poštnem
povzetju. — Je v razprodaji v lekarnah v Celju,
(263) Mariboru itd., 2 K 240 steklenica. 10-8.

KREDITNO DRUŠTVO V KRANJU.

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pričelo je poslovati z novim letom 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši števil. 194.

Uraduje se vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2.—4. ure.

Hranilne vloge obrestujejo se po 4 1/2 % brez vsakega odbitka ter plačuje Kreditno društvo rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti računajo se od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevcem vzdignjenja. Nevzdignjene obresti prištevajo se koncem leta kapitalu.

Posojila dovoljuje se na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Janko Majdič, predsednik; Franc Krenner, podpredsednik; Rudolf Kokalj, pis. ravnatelj; Josip Kovač, Karol Jäger.

(538)

Nadzorstvo:

3-2

Vinko Majdič, Ciril Piro, dr. Valentin Štampihar, Ivan Rakovec, Peter Mayr.

V najem se daje s 1. aprilom t. l.
restavracija in kavarna
v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

Pismene ponudbe sprejema odbor „Narodnega doma“ do dne 15. januarja l. 1903.

Natančnejše pogoje je izvedeti pri upravnistvu „Narodnega doma“.

V LJUBLJANI dne 29. decembra 1902.

(537) 3-3

Odbor „Narodnega doma“.

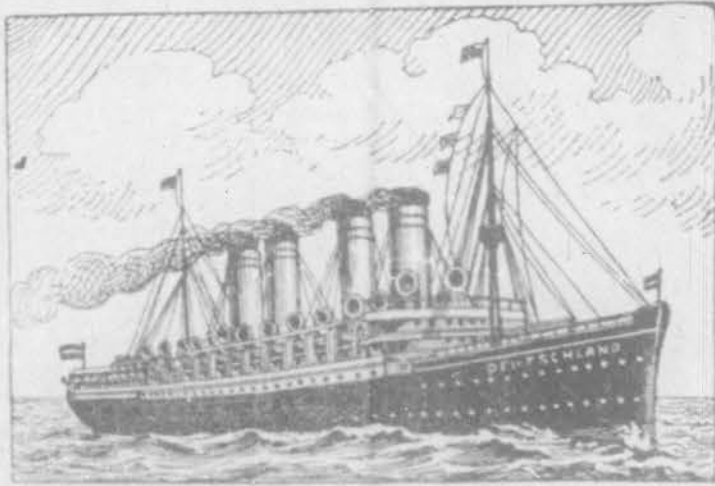
Vljudna prošnja:

Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrecno vselej — **Katherinerjevo** — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kase ta podoba.

(444)

Trganje	Kašelj
v rokah in nogah preneha pri vsakomur v teku treh dni, kdor rabi Antirheumin-mazilo. Cena steklenici s točnim navodilom in poštino, ako se denar naprej pošlje, 1 gl. 20.	izgine po uporabi trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena akupaj s poštino, ako se denar naprej pošlje 1 gl. 40 kr. Ako je kašelj zastarel, se jetera dalje zdraviti
življenski balzam	
„SALVATOR“	
Čisti kri ter je brezpogojno najboljšo domače sredstvo za vsemogoče notranje in zunanje bolesi.	
Pomada iz lilij za lice in roke. Solne ne pege, zakažni črvi in vse nečistoče izginejo z njeno uporabo. Cena lončku s pridejanim milom s poštino, ako se denar naprej pošlje, 1 gl. 20 kr.	Epicarín. Mast proti ozeblinam in vsakovrstnim ranam. Z njeno rabo izgine srbečica v 24 urah, aše z nadaljnjo uporabo izgine ozeblina. Rane se brzo čelijo z rabo te masti. Cena lončku z navodilom in poštino, ako se denar naprej pošlje, 80 kr.

ena ovoju 12 flašic 5 K, 24 flašic 9 K, brez poštine, ako se denar pošlje naprej
FRANA RIEDL-a
„SALVATOR“-lekarni v
Varaždin (Hrvat-ska.)

Največje, najhitrejše
ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 54

le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg števil. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.